

Sprawozdanie z 30. Konferencji Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej, 14-15 kwietnia 2023, Poznań

W dniach 14-15 kwietnia 2023 r. w Poznaniu, w murach Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, odbyła się jubileuszowa, 30. Konferencja Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej. Patronatem honorowym objęła konferencję Rektor UAM, prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska. Wydarzenie organizowane było przez Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej we współpracy z Instytutem Lingwistyki Stosowanej UAM.

Konferencję otworzyła Przewodnicząca PTLs – dr hab. Agnieszka Andrychowicz-Trojanowska, prof. UW, która powitała uczestników i gości – członków i sympatyków PTLs. Kolejne słowa powitania skierowała do audytorium Dyrektor ILS UAM, dr hab. Danuta Wiśniewska, prof. UAM oraz prof. dr hab. Katarzyna Dziubalska-Kończak, Prorektor ds. Nauki. Powitania zakończył dr hab. Krzysztof Stroński, prof. UAM, Dziekan Wydziału Neofilologii. Po części oficjalnej zaproszeni goście wygłosili wykłady plenarne: prof. dr hab. Sambor Grucza poddawał dyskusji zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w lingwistyce, tj. technologia skrzyżowanej rzeczywistości (XR), sztuczna inteligencja (AI) i inne. Dr hab. Aldona Sopata, prof. UAM przybliżyła zagadnienie wpływów międzyjęzykowych u osób w sytuacji bilingwizmu polsko-niemieckiego.

Po sesji otwarcia i dwóch wykładach plenarnych obrady przeniosły się do sekcji tematycznych, dotyczących zagadnień glottodydaktyki, komunikacji specjalistycznej, lingwistyki i translatoryki. Pierwszy dzień obrad obfitował w dwa wykłady plenarne i 36 referatów w dziewięciu sesjach tematycznych.

Dwie *sesje glottodydaktyczne* (1 i 2) skupiały się na aspektach specjalnych potrzeb edukacyjnych: uczniów z zespołem Aspergera (dr hab. Agnieszka Andrychowicz-Trojanowska, prof. UW), z ośrodkowymi zaburzeniami przetwarzania słuchowego (dr Magda Żelazowska-Sobczyk), z ADHD (dr Agnieszka Błaszczak), a następnie na sprawności pisania w polskich i południowoafrykańskich postawach programowych dotyczących języka obcego (dr Monika Kowalonek-Janczarek we współautorstwie z dr Michaeliem M. Kretzerem), na nauce języka polskiego jako obcego od XVI do początków XIX w. (dr hab. Renata Nadobnik, prof. AJP). Następnie omawiano procesy modelowania glottodydaktycznego w ujęciu wybranych teorii lingwistycznych (dr Adam Szeluga), kończąc na możliwościach zastosowania stworzonych i przeciwiczonych rozwiązań, które mamy do dyspozycji po zajęciach zdalnych (dr Grażyna Strzelecka) i przetechnologizowaniu w dydaktyce języków obcych (mgr Agnieszka Jankowiak). Kolejna *sesja glottodydaktyczna* (3) obfitowała w zagadnienia z zakresu wielojęzyczności osób dorosłych (dr hab. Emilia Wąsikiewicz-Firlej, prof. UAM), wiedzy migranckiej i netnografii w badaniach nad Ukraińcami, którzy uczą się języka polskiego (dr hab. Zbigniew Szmyt, prof. UAM), korpusu „LangGener” (dwujęzyczności polsko-niemieckiej) (dr Barbara Alicja Jańczak) oraz wpływów międzyjęzykowych podczas akwizycji języka trzeciego w zakresie składni (dr Aleksandra Lipińska).

Zagadnienia *komunikacji specjalistycznej* (*sesja 1*) obejmowały – biografię Hipolita Cegielskiego i źródeł pytań badawczych w zakresie komunikacji specjalistycznej

(dr hab. Agnieszka Błażek, prof. UAM), studium porównawcze konkluzji w opiniach biegłych sądowych (dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska, prof. UŁ we współautorstwie z prof. dr hab. Stanisławem Goździem-Roszkowskim), a także językową (nie-)widzialność kobiet w dyskursie akademickim (polskim i niemieckim) w świetle rekomendacji i tendencji do stosowania języka niedyskryminującego (dr Hanka Błaszowska), kończąc na neofrazeologizmach w języku personelu pokładowego (dr Jacek Karpiński). W *sesji komunikacji specjalistycznej 2* przedstawione referaty dotyczyły polskich wystąpień parlamentarnych i ich charakterystyki gestykulacyjno-prozodycznej (dr hab. Ewa Jarmołowicz-Nowikow, dr hab. Maciej Karpiński, prof. UAM oraz dr hab. Katarzyna Klessa, prof. UAM), analizy pragmalingwistycznej przemówień inauguracyjnych prezydentów Stanów Zjednoczonych (dr Artur Urbaniak oraz dr Leszek Szymański), języka polityki na Węgrzech w cieniu epidemii i wojny (dr hab. Karolina Kaczmarek, prof. UAM) oraz możliwości rozpoznania *fake news* po nagłówku (dr Aleksandra Pawlicka).

W *sesji lingwistycznej 1* rozpoczęto obrady od zagadnień modelu czterech perspektyw w analizie dyskursywnej opisów przypadku w ujęciu dydaktyki języka specjalistycznej (dr Magdalena Zabielska), przechodząc do nazw gatunków we frazematyce dwóch języków: polskiego i rosyjskiego (dr hab. Oksana Małysa, prof. UŚ), analizy jakościowej publikacji dydaktyków języka francuskiego w aspekcie ich usytuowania epistemologicznego (dr Izabela Orchowska), kończąc na analizie korpusowej slangowych rozwinięć skrótów wyróżników powiatów na polskich tablicach rejestracyjnych (dr hab. Michał Garcarz, prof. UW). *Sesja lingwistyczna 2* stała się polem do rozważań nad lingwistyką dla medycyny z okazji otwarcia Wydziału Medycznego Uniwersytetu Warszawskiego (dr Magda Żelazowska-Sobczyk, dr hab. Agnieszka Andrychowicz-Trojanowska, prof. UW oraz prof. dr hab. Sambor Grucza), komunikacją o zdrowiu jako polu konkurencji semantycznych (dr hab. Marcin Maciejewski, prof. UAM), ukrytymi strukturami wiedzy w „SARS-CoV-2”, a także dydaktyką lokalizacji gier wideo na język polski (dr Dominik Kudła).

W *sesji translatorycznej 1* omawiano zagadnienia kształcenia tłumaczy, w tym kształcenia tłumaczy ustnych i ich świadomości ciała i praktyki ruchowej (dr hab. Joanna Pędzisz), problemy i niekonsekwencje terminologiczne w programach studiów (dr hab. Anna Małgorzewicz, prof. UW), a także oczekiwania a rzeczywistość w zespołowych projektach tłumaczeniowych (dr Mariusz Marczak) oraz aspekty dydaktyczne tłumaczenia wspomaganego komputerowo na kierunku „Translatoryka” (dr Łukasz Płes). *Sesja translatoryczna 2* obfitowała w dyskusje o manipulacji i przekładzie w translatoryce na przykładzie rosyjskiego tłumaczenia „21 lekcji na XXI wiek” (dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik, prof. UŚ), o problemie nieprzekładalności polskich terminów administracyjnych na język angielski (dr Artur Świątek), o problematyce przekładu na język rosyjski polskiego kodeksu pracy (dr Gabriela Wilk) oraz o przetwarzaniu i ocenie wartości estetycznych metafor literackich w języku obcym (dr hab. Monika Płużyczka, prof. UW).

Drugi dzień konferencji to sześć sesji plenarnych i 24 referatów.

Podczas *sesji glottodydaktycznej 4* omawiano zagadnienia rodzajów gramatycznych i ich rolę w trzecim i czwartym języku obcym (dr Kamil Długosz), projekt „LSP-TEOC” i Otwarte Zasoby Edukacyjne w samokształceniu nauczycieli języków specjalistycznych (dr Elżbieta Dziurewicz, dr hab. Joanna Kic-Drgas, dr Joanna Woźniak), rekomendacje dotyczące tworzenia testów językowych na przykładzie certyfikacji biegłości językowej na Uniwersytecie Warszawskim (dr Andrzej Dąbrowski), kończąc na wpływie strategii

samoregulacyjnych (SSR) na wybrane aspekty umiejętności i osiągnięć w mówieniu w języku hiszpańskim (mgr Patrycja Nowak oraz dr Jakub Przybył). Ostatnia, czwarta *sesja glottodydaktyczna* stała się przestrzenią do dyskusji nad językiem niemieckim jako językiem komunikacji w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym w Polsce (dr hab. Camilla Badstubner-Kizik, prof. UAM oraz dr hab. Małgorzata Bielicka, prof. UAM), polityczną poprawnością w dydaktyce języka niemieckiego (na kierunku lingwistyka stosowana) (dr hab. Magdalena Jurewicz oraz dr Paweł Kubiak), obecności lub braku literatury migracyjnej w kształceniu glottodydaktyków języka niemieckiego (dr Marta Janachowska-Budych) oraz nad koncepcją podręcznika akademickiego do fonetyki języka niemieckiego (dr Miłosz Woźniak).

Sesja komunikacji specjalistycznej 3 dotyczyła mechanizmów spójności tekstu w komunikacji wewnątrzbranżowej (dr Marzena Będkowska-Obłąk), kodowania ikonicznego w języku i komunikacji (dr Anna Pieczyńska-Sulik), etymologii jako nośnika polsko-angielskich źródeł kulturowych (dr Maciej Laskowski), a także zagadnienia tłumaczenia konsekwentnego wystąpienia mówcy z dysfonią (mgr Marta Slavik).

Zagadnienia lingwistyczne, poruszane podczas sesji trzeciej, skupione były na mechanizmach etnicznych i ich zastosowaniu na studiach neofilologicznych w Polsce (dla języka niemieckiego) (dr hab. Sylwia Adamczak-Krysztofowicz, prof. UAM oraz dr Krystyna Miłułka), komunikacji za pomocą memów o wojnie rosyjsko-ukraińskiej (dr Ewa Kapela), specjalistycznego słownictwa w XIX-wiecznej prasie Łodzi z perspektywy tekstowo-tematycznej (prof. dr hab. Zenon Weigt), a także czynników, które determinują występowanie epentezy w celu uniknięcia hiatusu w języku węgierskim (dr Paweł Koratowski).

Sesje translatoryczne 3 i 4 stały się przestrzenią do rozważań nad przekładem terminologii kulinarnej na języki angielski i koreański na przykładzie „Pana Tadeusza” (dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM oraz dr hab. Kyong-geun Oh, prof. UAM), niemieckimi formułami emotywnymi i ich tłumaczeniem na język polski (na przykładzie powieści kryminalnej „Im Wald” (dr Justyna Duch-Adamczyk oraz dr Agnieszka Poźlewicz), niestandardowymi odmianami języka w przekładzie literackim (na przykładzie słownictwa lunfardo w polskich tłumaczeniach powieści argentyńskich) (dr Joanna Nowak-Michalska) oraz zjawiskami podstandardowymi w utworach Władimira Sorokina (mgr Jakub Bober). Poruszano także kwestie badań nad przekładem filmowym i ich interdyscyplinarności (dr hab. Maria Mocarz-Kleindienst, prof. KUL), tłumaczenia nazw wrocławskich krasnali (dr Emil Lesner), tłumaczenia środowiskowego i przysięgłego w Polsce z perspektywy wyzwań związanych z pobytem uchodźców z Ukrainy (dr Lucyna Krenz-Brzozowska) oraz kursem słowotwórstwa niemieckiego dla osób polskojęzycznych (prof. dr hab. Janusz Stopyra).

Konferencja skupiła wielu specjalistów z całej Polski, stając się polem do wymiany doświadczeń, dyskusji nad zagadnieniami językoznawczymi, a także nawiązania współpracy oraz rozwijania relacji naukowych już istniejących, które dalej zaowocować mogą wspólnymi badaniami, projektami i publikacjami.

Magda ŻELAZOWSKA-SOBCZYK

Uniwersytet Warszawski/ University of Warsaw

E-mail: magda.zelazowska@uw.edu.pl, 